

Enerjide yeşil dönüşüm

Fosil yakıtlara bağlı olarak enerjide yaşanan sorunlar temiz, çevreci enerji yatırımlarına olan ilgiyi artırıyor

İklim kriziyle birlikte yeşil enerji dünyanın önceliği haline geliyor. Fosil yakıtlara bağlı olarak enerjide yaşanan sorunlar temiz, çevreci enerji yatırımlarına olan ilgiyi giderek artırıyor. Küresel iklim belirsizlikleri ve enerjide yaşanan sorunlara rağmen yenilenebilir enerji büyümeye ve ivme kazanmaya devam ediyor. Güneş enerjisinden rüzgâra ve jeotermale kadar yenilenebilir enerji seçenekleri bulunuyor. Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı'nın (IRENA) raporuna göre, 2021 yılı sonunda yenilenebilir enerjinin küresel üretim kapasitesi 3.064 GW'ye ulaşırken, toplam yenilenebilir enerji stoğu yüzde 9.1 oranında artış gösterdi. Türkiye, yenilenebilir enerji alanında son 10 yılda yol kat ederken, yenilenebilir enerji kaynaklı kurulu güçte Avrupa'da 5'inci sırada, dünyada ise 12'nci sırada yer alıyor. Yapılacak yeni yatırımlarla birlikte başta rüzgâr enerjisi olmak üzere pek

Aylin Rana Aydın

çok yenilenebilir enerji kaynağında daha fazla verim alınabileceği öngörülüyor. Konunun uzmanları yenilenebilir enerji kaynaklarının bugünün en ucuz enerji kaynağı olduğu bilgisini de aktarıyor.

Güneşte potansiyel yüksek

Türkiye özellikle coğrafi konumu nedeniyle önemli bir güneş enerjisi potansiyeline sahip olduğu ifade

ediliyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanan Türkiye Güneş Enerjisi Potansiyeli Atlasına (GEPA) göre, ortalama yıllık toplam güneşlenme süresi 2.741 saat. Haziran 2022 sonu itibarıyla ise güneş enerjisine dayalı elektrik kurulu gücü 8 bin 479 megavat, toplam kurulu güç içerisindeki oran ise yüzde 8.35 olarak açıklandı. Türkiye'de bulunan binaların

yaklaşık yüzde 87'sinin konut nitelikli olduğu belirtilirken, bu binaların çatı ve cephelerine önümüzdeki yıllarda büyük miktarlarda güneş enerjisi yatırımlarının yapılabileceği öngörülüyor.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı verilerine göre, Türkiye'nin 2021 yılı sonu itibarıyla toplam elektrik kurulu gücü 99 bin 820 megavata ulaşırken, kurulu güç içinde termik santrallerin kapasitesi bir önceki yıla göre 117 megavat azaldı. 2021'de rüzgâr enerjisi kapasitesi de 10 bin 607 megavata yükselirken, güneş enerjisi kapasitesi de 7 bin 815 megavata ulaştı. Bakanlığın verilerine göre, Haziran 2022 sonu itibarıyla rüzgâr enerjisine dayalı elektrik kurulu gücü 10 bin 976 megavata ulaşırken toplam kurulu güç içerisindeki oranı yüzde 10.81 oldu.

Savaşta arz güvenliğinin önemi arttı

Geçtiğimiz aylarda yayınlanan SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi, 'Yeşil Yeni Düzen Bağlamında Türkiye'de Enerji Dönüşümünün Finansmanı' raporunda, Covid-19 salgınının dünya çapında, 'İkiz Dönüşüm (yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm) yatırımlarını hızlandırdığının altı çiziliyor. Rapora göre, enerji dönüşümü özelinde, Covid-19 salgınına ek olarak,

Rusya-Ukrayna savaşının sonuçları, Avrupa başta olmak üzere birçok ülke için enerji arz güvenliğinin önemini artırırken bu durum birbirinden farklı çözümleri de gündeme getiriyor.

Avrupa mutabakatı

Ayrıca Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın bir dayanak olarak güçlenmesiyle, Türkiye için yeşil dönüşüme ve yeşil finansmana yönelik strateji ve politika gelişimi

öncelik kazanıyor. Rapora göre küresel ölçekte enerji dönüşümü için 2050 yılına kadar 110 trilyon dolar yatırım ihtiyacı var. Söz konusu yatırımın yüzde 50'sinden fazlasının 2021-2030 döneminde yapılması gerekiyor.

Türkiye'nin ise karbon emisyon artışını durdurabilmek için ihtiyaç duyduğu yatırım miktarının 135 milyar dolar olduğu kaydediliyor.